

Bijlage 6:

Uitwerking workshops 'Avond voor de Jeugdhulp ' 30 augustus in de Kunstmin.

Op 30 augustus gingen ouders, kinderen, raadsleden en wethouders, professionals en ambtenaren met elkaar in gesprek over de vraag; “Wat zijn de ervaringen met de jeugdhulp de afgelopen twee jaar in deze regio? En hoe kunnen wij de jeugdhulp in onze regio nog beter maken?”

Ruim 250 mensen luisterden naar het verhaal van Leo Bormans die hen op inspirerende wijze deelgenoot maakte van zijn visie op gelukkig en gezond laten opgroeien van kinderen.

Na het buffet werd deze inspiratie ingezet om tijdens workshops belangrijke speerpunten op te halen voor de verbetering van de Jeugdhulp.

Workshops

1. (V)echtscheidingen, wat zijn de gevolgen voor kinderen en betekent dit voor hulpverlening?

Kernvraag: Wat heeft dit voor uitwerking op kinderen en wat betekent dit voor signalering en hulpverlening?

Een greep uit de aandachtspunten/ ideeën:

Opmerking vooraf: spreek over complexe scheidingen in plaats van vechtscheidingen. De nadruk op 'vechten' is een eenzijdige benadering.

- zorg voor voorlichting over 'goed scheiden' voor ouders bij de start van een scheiding;
- focus ouders op herstel van hun rol als ouder;
- signaleer eerder (op school) aan de hand van risicofactoren, zodat preventieve hulp mogelijk is;
- scheidingsproblematiek kan gepaard gaan met volwassenenproblematiek, zorg dan voor samenhangende hulp;
- betrek het netwerk van het gezin;
- wees kritisch met OTS, het kan de situatie verergeren;
- zorg dat hulpverleners samenwerken met mediators/advocaten.

2. Alles naar de wijk?

Kernvraag: Wat is de grootte en de mate van expertise die nodig is om in de wijk de juiste zorg te kunnen leveren?

Een greep uit de aandachtspunten/ ideeën:

- Duidelijker zijn in de mogelijkheden vanuit 'Passend onderwijs', hoe kan passend onderwijs bijdragen aan het indammen van de opwaartse cliëntstroom?
- Gebrek aan regie in "multiproblem" gezinnen, streef naar zo min mogelijk professionals in een gezin.
- Ontwikkel integrale methodieken en voorkom hiermee het doorschuiven van kinderen van plek naar plek.
- Werk aan vertrouwen in de keten en tussen ketenpartners
- Preventie
 - Kennis vergroten eerste lijn en school (lichte opvoedhulp)
 - Maar ook diagnostisch inzicht, als het zwaar is dan ook zwaar inzetten,

3. 18-23 jaar, wat is er nodig om de maatschappij in te kunnen?

Kernvraag: Wat is er nodig om jongeren met 18 jaar op eigen benen te laten staan en hoe bereiden wij hen hierop voor?

Een greep uit de aandachtspunten/ ideeën:

- Een veel gehoord knelpunt is de uitval van jeugdigen vanuit het gedwongen kader bij het bereiken van de 18-jarige leeftijd.
- Ook het tekort aan passende hulpverlening na de 18de verjaardag, wachttijden bij de Wmo en de WLZ, vertrouwen van de jeugdige in de hulpverlening en bureaucratie kwamen in beide sessies aan bod als grote knelpunten.
- Alleen wanneer de jeugdige in zijn beleving meerwaarde ervaart van hulpverlening, blijft hij aangehaakt.

- De jeugdige moet daarin de regie geboden krijgen over zijn leven en daarin net als andere jeugdigen ruimte krijgen om fouten te maken.
- Een belangrijk punt van de avond was het geluid dat hulpverleners elkaar meer moeten steunen en elkaar niet tegenover de jeugdige moeten afvallen. Als wij al geen vertrouwen hebben in elkaar, hoe kunnen we dit dan wel van de jeugdige verwachten?

4. E-health, vervangend of aanvullend?

Kernvraag: Wat zijn de voor- en nadelen van het gebruik van E-health? Op welke wijze kan het een aanvulling of zelfs een vervanging zijn van de reguliere hulp?

Een greep uit de aandachtspunten/ ideeën:

- Sneller opbouwen van vertrouwensrelatie tussen jeugdige en behandelaar door tussendoor even te appen/ face timen als er iets is of ter stimulans.
- Gebruik kan gevoel van autonomie cliënt vergroten, empowerment. Zelf in controle zijn vergroot intrinsieke motivatie.
- Als deel van behandelingen digitaal gedaan kan worden, dan zijn wachtlijsten mogelijk korter.
- Diagnose digitaal laten stellen gaat te ver. Kan wel helpen in toeleiding, arts kan daarna waar nodig corrigeren. Waar blijven de data die hiermee verzameld worden, commercieel bedrijf?
- Hulpverlening valt of staat met de persoonlijke relatie met cliënt. Als die vertrouwensrelatie er is, kun je aanvullen met app of WhatsApp, niet in plaats van.
- Cliënten onderling hebben heel makkelijk contact en nemen dingen snel van elkaar aan. Door jongeren te betrekken, krijg je andere antwoorden en inzichten.

5. Aanpak kindermishandeling, wat is daarvoor nodig?

Kernvraag: Hoe kunnen we kindermishandeling tijdig signaleren en handelen? Hoe kunnen we preventief aandacht besteden aan gezinnen? Hoe kunnen we een positieve manier van opvoeden bevorderen in alle gezinnen?

Een greep uit de aandachtspunten/ ideeën:

- Meer aandacht voor preventieve jeugdhulp. De jeugdprofessional moet meer naar de voorkant; denk hierbij aan scholen/ docenten. In de gemeente Gorinchem is op elke school 4 uur per week een jeugdprofessional aanwezig. De jeugdprofessional is er ter ondersteuning van de leerkracht om te kunnen helpen bij diagnose en aanpak (zie ik het nou goed?).
- Deskundigheidsbevordering voor medewerkers die meldingen moeten maken.
- Tevens mensen die met kinderen werken, leren om beter te kunnen signaleren. (de zogenaamde eerstelijns werkers).
- School betrekken bij 1 gezin – 1 plan.
- Problemen in de overdracht wegnemen. Hoe krijgen we iets van het ene bord op het andere bord?
- Denk hierbij vooral aan betere communicatie en minder "over de schutting gooien". Verwachtingen en verantwoordelijkheden moeten beter benoemd worden naar elkaar.

6. Hoe kunnen we leren van ervaringsdeskundigen in de jeugdhulp?

Kernvraag: Op welke manier kunnen ervaringsdeskundigen betrokken worden bij de totstandkoming van beleid?

Een greep uit de aandachtspunten/ ideeën:

- Bij het ontwikkelen van het beleid kunnen we een ervaringsdeskundige inzetten
- Ervaringsdeskundigen kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan beleid bij zowel jeugdhulpaanbieders als gemeenten.
- Er moet geïnvesteerd worden in de samenwerking tussen ervaringsdeskundigen en professionals.
- In overlegstructuren op alle beleidslagen waarbij een vertaalslag kan worden gemaakt door ervaringsdeskundigen tussen professional en gezin.
- De ervaringsdeskundige kan de problematiek en het gewenste levensbeeld onderzoeken en evalueren door middel van een advies zorgplan/behandelplan.

7. Eigen netwerk en vrijwilligers, wanneer kan het zonder professionele hulp?

Kernvraag: Welke rol zouden vrijwilligers kunnen spelen in de jeugdhulp?

Belangrijkste conclusies; Groei van inzet eigen netwerk en vrijwilligers is mogelijk. Hier zijn welk enkele voorwaarden aan verbonden:

- o Regie – altijd bij professional.
- o Ondersteuning en waardering van vrijwilligers.
- o Inzet mogelijk als aanvulling op professionele hulp.

Belangrijk is dat degene die (vrijwillig) ondersteuning biedt afgebakende taak heeft. Bij het vraaggezin zijn motivatie en mogelijkheid tot maken van afspraken essentiële voorwaarden.

8. Sturing op jeugdhulp en regionale samenwerking, hoe houden we slagkracht?

Kernvraag: Hoe zorg je voor dit evenwicht en behoud je tegelijkertijd de voordelen van regionale slagkracht en lokale verbinding?

Een greep uit de aandachtspunten/ ideeën:

Het onderwijs ziet zich graag vertegenwoordigd bij afstemming over de inzet van jeugdhulp

- Aansluiting met gemeenten wordt gemist.
- Betrokkenheid bij beleidsvoorbereiding is gewenst.

Er is veel onbekendheid over en weer over de wereld van de jeugdhulpaanbieders en van de gemeenteraden. Belangrijk is om draagvlak te creëren.

- Uitwisseling door stages.
- Elkaar uitnodigen om in gesprek te gaan over vraagstukken over inzet middelen.
- Elkaars taal leren spreken.

- Geven van ondersteunende informatie voor keuzes en besluitvorming: afstemmen over hoe en wanneer

Draagvlak voor gemeenschappelijke regeling vergroten

- Dossier jeugdhulp is ingewikkeld, informatie vroegtijdig te delen.
- Initiatief voor een gezamenlijke zienswijze wordt niet altijd als positief ervaren.
- Gemeenteraadsleden worden door verschillende partijen uitgenodigd voor bijeenkomsten. Afstemming via de griffiers wat kan.

9. Wat werkt in Jeugd en sociale teams?

Kernvraag: hoe zorgen we ervoor dat we leren van de ervaringen die worden opgedaan?

Een greep uit de aandachtspunten/ ideeën:

- Capaciteit voldoende gewaarborgd binnen de Jeugdteams.
- Mede door de spagaat tussen generalist of specialist is het lastig geworden voor de medewerkers van de jeugdteams om echt de vinger te krijgen achter de veelal complexe problematiek die binnen gezinnen kan schuilen.
- Mede als gevolg daarvan is er een toename in de workload, wat weer kan resulteren in wachtlijsten binnen de jeugdteams. Het gevaar dat daarin schuilt, is dat er te gemakkelijk weer naar de huisarts wordt verwezen voor een verdere verwijzing naar het zorgveld.
- De onderwijsinstellingen ervaren nog teveel dat complexe casussen weer vaak van voor af aan moeten beginnen qua intake via Jeugdteams. Daardoor vallen kinderen uit, zitten thuis, of wordt er te laat hulp ingezet.
- Men mist op dat gebied de korte lijnen
- Ook was er veel discussie over de zichtbaarheid van de Jeugdteams in de regio. Dat is niet bij ieder gezin/casus altijd even duidelijk.

